

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható
Költséget ár felére 6 hónapra.
Előzetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

HATÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VII., Károly-körút 7. sz.
hova az előzetési öszvegek valamint a
kiszámlák kiténdők.
Költséget ár felére 6 hónapra.
Kiszámlák nem lesznek visszatérve.

TARTALOM. Az osztálysorsjegyek. — Kérdés és felelet. — Kereskedelmi visszaélések meggátolása. — Vegyesek. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetés.

Az osztálysorsjegyek.

(-i-r.) Nem vagyunk annyira naivak, hogy azt hinnők, miszerint az általunk képviselt dohányárusok helyzetén teljesen távol álló dolgok által segítve lenne. Eddigélre ugyanis még nem találtunk senkire, a ki a dohányárusok ügyével törődött volna s miután ők maguk is eléggé csodálatos módon indolensek saját ügyeikkel szemben, természetes, hogy minden esetleges haszontól, mely rájuk hármozhatnak, elesnek.

A lottó megszűnt és helyette az osztálysorsjegyek kerülnek forgalomba. Ötszáz lottógyűjtő elvesztette a kenyeret és helyettük 500 külföldi állampolgár kapott üzletet. Ez a cosmopolita gondolkodás nem lett volna nagyobb baj az esetben, ha a ministerium a sorsjegyek elárusítóinak kiválasztásánál uindenekelőtt a volt lottógyűjtőket, másodsorban pedig a dohányárusokat vette volna tekintetbe. Csodálatosnak fogják találni, hogy mi azt nem tudjuk, miszerint a dohányárusok annyi sorsjegyet kaptak elárusításra, a mennyit éppen akartak. Ezt mi nagyon is jól tudjuk és nem is akarunk erről tovább beszélni, miután ezen beneficiumban mindenki részesülhet. Hisz látunk elárusító-helyeket vendéglőkben, sörházakban, fodrászműhelyekben, vaskereskedésekben, szóval minden képzelhető helyen. A m. kir. osztálysorsjáték igazgatóságának igen könnyű a dolga sorsjegyeik elhelyezésénél és nincs szükségük arra, hogy az országban lévő 42,000 dohányárusnak adják elárusításra. Vajjon minek kössék le magukat, a mikor teljes kényelemben lehetnek?

Ez lenne voltaképpen az, a miről beszélni óhajtottunk. A pénzügyministeriumnak csak egy szavába került volna a sorsjegyek kiadatásánál azon feltételt kieszközölni, hogy a sorsjegyek elárusítását a dohányárusokra bizzák. A ministerium ezt nem tette meg. Minek is? Hát kötelesség az, hogy 42,000 szegény emberről, kik az állam szolgálatában a lehető legnagyobb fáradsággal keresik kenyerüket, ily esetben gondoskodjanak. Így esett meg,

hogy a dohányárusok kénytelenek voltak súlyos feltételek alatt elvállalni ezen sorsjegyek elárusítását, rosszabbak alatt, mint bármely más üzletember.

Miután ezen tényen már segíteni nem igen lehet, csak azt kérjük a ministeriumtól, miszerint a m. kir. oszt. sorsjáték igazgatóságát arra figyelmeztesse, hogy válasszák meg jól föelárusítóikat, nehogy a dohány-kisárusok oly sok kellemetlenségnek legyenek kitéve. Ezen megjegyzésre a következő eset adott alkalmat:

Egy idevaló föelárusító átadott egy itteni dohányárusnőnek nagyobb mennyiségű osztálysorsjegyet, hogy comissió-képen árusítsa s a sorsjegyek átvételeit akként igazoltatta, hogy a dohányárusnő köteles a megmaradt sorsjegyekről kevesse a huzás előtt leszámolni. Miután azonban az első osztály sorsjegyeit elkapkodták, a főáros kényszereszközök igénybevételevel, pereléssel való fenyegetéssel, annyira vitte a dohányárusnőt, hogy sorsjegyeit már jóval előbb kénytelen volt átadni. A leszámolásnál kitént, hogy az árusnő nagyobb mennyiségű sorsjegyet adott el, melyekért aztán készpénzzel fizetett. Következett most a második osztály és a vevők az illető trafikban kerestek sorsjegyeiket. A föelárusító azonban semmit sem akart arról tudni, hogy a sorsjegyeket az árusnőnek átadja, daczára annak, hogy az árusnő azokat azonnal ki akarta fizetni. Így aztán minden egyes vevőnek a föelárusítótól kellett átvennie sorsjegyet. Ezen manipuláció által a föelárusító megtakarítja az összes osztályokra a províziót. Nem ismerjük az ügy véget, miután mi azt tanácsoltuk az árusnőnek, hogy panaszával forduljon az osztálysorsjáték igazgatóságához. Azt hisszük azonban, hogy ott csak jó tanácsokkal szolgált nekik. Kérjük tehát, mi által van biztosítva a dohányárus az ily kellemetlenségek ellen? Vagy tán nem kötelessége a ministeriumnak afölött örködni, miszerint úgy az árus, mint a publikum veszteségektől ment legyen? Nem kellene-e az oszt. sorsjáték igazgatóságának egy ilyen föelárusítótól azonnal megvonni az engedélyt?

Eddigélre elég lesz ezen egy pelda annak bebizonyítására, hogy ezen új be rendezésnek igen sok még a hibája. A mi dolgunk csak az, hogy a dohányárusokat mindentéle kellemetlenségtől, ha csak lehet, megóvjuk. Ha már felhagytak a lottóval és behozták az osztálysorsjátékot, első kötelességük legyen az elárusítók helyes megválasztása. Mindenekelőtt azonban fel kellene világosítani Magyarország dohányárusait, hogy mifele beneficiumokat várhatnak ők a föelárusítótól, miután ezen dolgok felderítése nélkül súlyos komplikációk jöhetnek létre, melyeknek súlyát csakis a dohányárusok érzik.

Kérdés és felelet.

Kérdés: Lehetséges-e új dohányárudai engedélyt kapni?

Felelet: Nem, azaz, hogy a pénzügyministerium intentiója a dohányárudák számának csökkentése. Ebből következők, hogy árudai engedélyt csak akkor adnak, ha egy új utca nyílik meg, a hol az új áruda szükséglet.

K: Miért keletkeznek mégis újabb árudák?

F: Ezt csak az mondhatja meg, a ki engedélyezi őket.

K: Lehet-e nagyon régi árudát átíratni?

F: Ez teljesen lehetetlen. Egy áruda átírása különben egyáltalában nem lehetséges. A szabályzat szerint minden folyamodónak akkép kell folyamodni, mintha új engedélyt folyamodna. Így tehát nem lehetséges az átíratás.

K: Miért történnék mégis folytonosan átíratások?

F: Ezt csak az mondhatja meg, a ki az átíratásokat eszközli.

K: Hány lépés távolságnak kell az árudák között lenni?

F: Ha az árudát engedélyezik elégséges 100 lépés, ha nem akkor 200 lépés sem elég.

K: Igaz, hogy a szomszédos 3 trafiknak összesen 60,000 fitot kell consummálni, újabb áruda engedélyezésnél?

F: Ez igaz.

K.: Hát akkor miért nem tartják be ezt?

F.: Ezt igenis betartják, itt csak az a kérdés, hogy mit nevezünk szomszédos árudának, lehetnek azok kissé távolabb is.

K.: Igaz-e, hogy árudát leginkább özvegyeknek, árváknak, hivatalnokoknak, engedélyeznek?

F.: Ez tény, de a folyamodásnál rendszeren az a kifogás, hogy már más valaki folyamodott oda. Különben az ország 42000 árusa között van az az előirt fenti qualificatióval bíró is.

K.: Eladható-e az engedély?

F.: Nem. Rendszeren csak a berendezést és a helyet adják el.

K.: És az engedély átíratását ki eszközölte?

F.: Vagy a pénzügyigazgatóság, vagy a ministerium.

K.: Mi az, bérösszeg fizetés?

F.: Egy bizonyos százalék fizetése a forgalom után.

K.: Miért van ez így? Hisz az állam ezen százalékig felemelhetné a szivarok árát.

F.: Ez igaz. De hát akkor a dolog nagyon is egyszerű lenne.

K.: A dohánymonopolium felmondható-e egy árudát?

F.: Nemcsak felmondhat, de sőt azonnal el is veheti.

K.: Mely bűn elégséges arra, hogy egy ily árudát elvegyenek?

F.: Ha a bérösszeget nem fizetik pontosan.

K.: Igaz, hogy én mint volt lottógyűjtő, igényt tarthatok dohányárudára?

F.: Ez igaz, de csak ott, a hol még nincs.

K.: Mely helyen nincs még?

F.: Sehol. Dohányáruda mindenütt van.

K.: Mennyit kereshetek évente egy jól menő tőzsdénél?

F.: Ez különböző. Egyszer valamit, máskor meg semmit.

K.: Miért akar mégis minden ember dohányárudát?

F.: Mert nehezen kapható. Ha könnyebben lenne kapható, akkor nem kellene.

K.: Egy áruda elnyerése qualificatióhoz van-e kötve?

F.: Igen.

K.: És mi ezen qualificatió?

F.: Születni kell, ez az egész. De most már hagyjon fel kérdéseivel.

Kereskedelmi visszaélések meg- gátlása.

A kereskedelmi miniszter f. évi 51,636. szám alatt a vándor-raktár tulajdonosok és a kereskedelmi utazók által elkövetett visszaélések meggátlása tárgyában a következő körrendeletet adta ki valamennyi magyarországi másodfokú iparhatóságnak:

Több kereskedelmi és iparkamara azzal a panasszal járult előm, hogy egyes,

különösen idegen kereskedők megbízottai a magukkal hozott vándor-raktárakból, kereskedelmi utazók pedig minta-raktárakból törvényszerű iparüzési jogosultság nélkül előadásokat eszközölnek s ezzel, valamint gyors eladásra való ingerlést tartalmazó hirdetésekkel az állandóan letelepedett és a közterheket viselő kereskedőknek egyenlőtlen versenyt és kárt okoznak.

E visszas állapothoz orvoslása céljából hivatali elődöm egy konkrét panaszból kifolyólag 1891. évi márczius 16-án 11,735. sz. alatt kelt rendeletében Budapest székes főváros területére nézve már megfelelő módon intézkedett. A kamarai jelentésekből tapasztalván azonban azt, hogy ily visszaélések miatt nemcsak a székes fővárosban, hanem az ország egész területén fordulnak elő hasonló panaszok, melyek a főntebb vázolt s a szolid üzleti verseny rovására elkövetett visszaélések kivül még a melletti is bizonyítékot szolgáltatnak, hogy az ipartörvénynek e visszaélések meggátlására alkalmas rendelkezései az iparhatóságok részéről kellő erellyel végre nem hajtatnak: ennélfogva egyfelől a fölmerült panaszok orvoslása céljából, másfelől pedig a törvény kellő végrehajtása érdekében szükségesnek látom, hogy hivatali elődöm főntebb idézett rendelete nyomán és az ipartörvény határozmányainak megfelelőleg a következőket rendeljem.

Az 1884. évi XVII. törv.-czikk 4. §-a szerint mindenki, legyen az kül- vagy belföldi, a ki Magyarország területén ipart, — ideértve kereskedést is, — szándékozik üzni, e szándékát az illetékes iparhatóságnál bejelenteni és az iparigazolványt kieszközölni tartozik, egészen eltekintve attól, vajjon az ipart, illetve kereskedést hosszabb vagy rövidebb időn át kívánja-e gyakorolni. Ennélfogva mindenki, a ki az ország területén boltban, lakásban vagy szállodában vándor-raktárt állít föl, abból eladást nem eszközölhet addig, míg iparigazolványt nem kapott, illetve, a míg az annak kiadására a bejelentéstől számítva törvényszerűleg előirt 3 nap le nem telt. Ily bejelentés esetén a kiadott iparigazolványról az illető pénzügyi hatóság azonnal értesítendő, mely hatóság a pénzügyminiszter úrnak 1890. évi december hó 7-én 126,472. szám alatt kiadott rendelete értelmében az adónak azonnali behajtása iránt eljárni köteles.

Az ily vándor-raktárak föllállítását különben az iparhatóság köteles mindenkor szemmel tartani s a mennyiben a fentebb említett bejelentés elmulasztatott, az illetők ellen az iparhatóság az ipartörvény 156. §. a) pontja alapján azonnal és a legnagyobb gyorsasággal eljárni, a büntetést kiszabni s ha a kijátszás gyanúja forog fenn, a büntetési összeget előzetesen is biztosítani tartozik.

A mennyiben az ilyen, akár belföldi, akár külföldi kereskedő által föllíltott vándor-raktár tulajdonosa vagy üzletvezetője arra a vevőközönséget falragaszok, hirdetések vagy ahhoz intézett nyílt és hirdetésszerű körlevelek által figyelmeztetné, e tényben az 1884. évi XVII. törvényczikk 51. §-ában körülírt gyors eladásra ingerlő módon való elárúsítás ismérve rejlik s erre az iparhatóság külön engedélye szükséges. — Ha az engedély a falragaszok, hirdetések vagy körlevelek kibocsátása, illetve az eladás megkezdése előtt ki nem eszközöltetett, a vándor-raktár nemcsak azonnal bezárandó, hanem a vetkések ellen az ipartörvény 158. §. a) pontja alkalmazandó.

Vége a mi a kereskedelmi utazókat illeti, ezek csakis megrendeléseket gyűjthetnek; a mintákat azonban semmi szín alatt el nem adhatják, mert ellenkező esetben velük szemben az ipartörvény 156. §. a) pontja, vagy ha az eladás házról-házra járva történt, a házalási szabályokban megállapított büntetések alkalmazandók; a kereskedelmi utazók tehát sem lakásukban, sem szállodákban minta-raktárakat föl nem állíthatnak s iparigazolvány nélkül oda vevőket meg nem hívhatnak.

Fölvivom a czímet, hogy jelen rendeletem tartalmát a hatósága területén levő elsőfoku iparhatóságokkal közölje s egyuttal utasítsa az elsőfoku iparhatóságokat, hogy a panaszolt visszaélések terén előforduló minden jelenséget éber figyelemmel kísérjenek s ha visszaélést tapasztalnak vagy az ipartestületek, kereskedelmi és iparkamarák, kereskedők vagy magánosok följelentéseiből, valamint falragaszok és hirdetiényekből ily visszaélésekről értesülnek, jelen rendeletben körvonalozott törvényes rendelkezéseket a legnagyobb gyorsasággal és szigorral hajtásukra végre, hogy hasonló panaszok jövőre elő ne forduljanak s illetve, hogy a letelepedett és rendszeren adózó kereskedők ilyféle jogosulatlan s talán nem is szolid üzleti versenytől a törvényben biztosított jogok sérelme nélkül megóvhatók legyenek.

Fölvivom ezek után a czímet arra is, hogy jelen rendeletem pontos végrehajtását a maga részéről is kísérje éber figyelemmel s a mennyiben az elsőfoku iparhatóságok részéről mulasztást tapasztalna, a hanyag iparhatósági közeg felelőssegre vonása és a mulasztás pótlása iránt saját hatáskörében azonnal intézkedjek.

Budapesten, 1897. évi nov. hó 8-án.

A miniszter helyett:

Vörös s. k.,
államtitkár.

Vegyések.

Beteg osztálytanácsos. Mint legnagyobb sajnálatunkra értesültünk, *Madarassy Gábor* pénzügyministeri osztálytanácsos ur megbetegedett. Reméljük, hogy a buzgó hivatalnok mihamarabb ismét el fogja foglalni régi működési köreit.

Iparosok szövetkezetei. A kereskedelmi miniszeriumnak jövő évre szóló költségvetésében az iparos-szövetkezetekre a várakozás ellenére nem találunk nagyobb összeget fölvéve annál a 70.000 frtnál, mely e czélra már meg volt szavazva. Ez, a mint a minister mondja, azért történik, mert az iparosok szövetkezeteiről más uton fognak gondoskodni. Ez a titokzatos célzás, úgy látszik, a készülöbben levő törvényre vonatkozik. Értesülésünk szerint azonban az a törvény, melynek januárban való benyújtását Lukács pár nap előtt megígérte, az iparosok által alakított szövetkezetekre nem fog vonatkozni, az pedig nagyon kétséges, vajjon a kereskedelmi miniszernek ebben a tárgyban esetleg külön szerkesztendő törvényjavaslata a jövő évben keresztülmegy-e a nem mellőzhető retorikán? Ebben a tekintetben tehát nagyon megokolt volna, ha a miniszter fölvilágosítaná a kisiparosokat, hogy mit akar értük tenni. Azt neki kell legjobban tudni, hogy a késedelem veszedelmet jelent és a kisiparosság a bőséges ígéretek után, némi joggal szeretné végül a tetteket is látni.

A teaczigaretta. New-Yorkban most a hölgyek rendkívül finom illatú teaczigarettákat szívnak, melyeknek egy orosz grófné szerzett polgárjogot. A grófné, ki New-Yorkot választotta téli tartózkodási helyül és szépségével nagy feltűnést keltett, mult hóban teastélyt adott, melyre csak a legelkelőbb hölgyeket hívta meg. Tea után egy szőke apród jelent meg, aki a megellett new-yorki hölgyeknek ezüst tálczában illatos cigarettákkal megtöltött fehér atlaszládácskát prezentált, melyen drága aranyhimzűben a grófné czimere pompázott. Az amerikai nők nagy ellenzői a dohányzásnak és megbotránkozással utasították vissza a cigarettákat, de amikor megtudták, hogy dohány helyett parfümizozott teával megtöltve, rágyújtottak. Azóta a teaczigaretta nagy divatba jött New-Yorkban és nemcsak a hölgyek, de férfiak is nagy élvezettel szívják.

Az államvasutak végleges bevételei augusztus havában. A végleges leszámolás szerint az államvasutak bevétele augusztus hóban összesen 8.340,282 forint volt; a mult év augusztus havában összesen 8.908,636 forint, így tehát a bevételek ez évben 568,354 forinttal csökkentek. Ez összeg mintegy harmadrésze a személyforgalomra, amely a mult évben az ezredéves kiállítás folytán igen erős volt, kétharmadrésze pedig az áruforgalomra esik, amely a gabona- és lisztforgalom csökkenése folytán tüntet föl hanyatlást. Az év eleje óta az összes bevétel volt 60,657,578 forint a mult évi 61,349,846 forinttal szemben.

Ezüstből — arany. Amerikából nagy dolgot jelentenek. Valami Emmens nevű vegyész foltalálta a módját, miképp lehessen az ezüstöt arannyá átváltoztatni. Amerikai hír lévén, talán nem is szabad a valóságában kételkednünk. A hol a nyolczemeletes hazakét egyik városrészből a másikba szállítják át, a hol minden héten megölnek egy köztársasági elnököt, anélkül, hogy az elnökjelöltekben hiány állana be, a hol a milliomas kisasszonyok szoktetik meg a szegény hercegeket és a vasuti királyok egy árva garast sem hagynak fiaiknak, hanem komoly munkára szorítják őket, ott még ez a találmány nem tartozik a lehetetlenségek közé. És mily

megoldást nyer egyszerre a világ legnagyobb kérdése, a szegényügy. Hiszen az utszéli koldusnak is dobnak elvéve egy ezüst tizfillérest! A koldus hazamegy, elolvassa Emmens ur találmányának módszerét és pár másodperc alatt körmőzsi aranyra változtatja tizfilléresét. Az upesti hatosgyárosok aranygyárosokká válnak és kilószámra csörgeti a fogadós kapusa zsebében az aranyakat. De, óh szegény bimetalisták! Mi lesz veletek? Évek óta harcoltok elveitek mellett és ime Emmens ur egyszerre leszerel benneteket. Ha az ezüst arany, a ti fináztudományotok egy fabatkát sem ér.

Az utolsó cigarettá. Kolozsvárról egy ottani kereskedő végzetes szerencsétlenségének hírt küldi tudósítónk. Kovács Albert kereskedő tegnap este, mikor aludni tért, az ágyban rendes szokása szerint rágyújtott egy cigarettára. Alig szivta el félig, elaludt s az égő cigarettát kiejtette szájából a párnára. A gyulékony jóság alig egy perc alatt lángba borult és fojtó füsttel töltötte meg a szobát. A kereskedő fölébredt, de a füsttől ekkor már annyira rosszul volt, hogy nem birt menekülni s mielőtt segítségére siethettek volna, megfuladt.

A kávéárak hullámzása. Hamburgból írják a következőket: A különböző nyers árucikknek árcsökkenésével lépést tartott a kávé is: 1896. évig azonban a kávé ára folyton türethető szinten mozgott, habár 1888-tól 1889-ig mintegy 40%-nyi árcsökkenés mutatkozott is. A tolyó évben a kávé ára az 1888-iki árnívónak már csak 30—35%-a és így az árkülönbözet 10 év alatt nagyon is szembetűnő. A nagy árcsökkenést kétségtelenül a nagyarányú kavétermelés okozza; hajdan, de csak 10 év előtti is, mintegy 50—60%-kal kevesebb kavé fordult meg a német piacokon is és most folyton nagy a készlet, melynek elhelyezése a közvetítőknél elég gondot okoz. Egy itteni nagy czég Jahn et Comp. grafice kimutatta a kavé árhullámzását s a következő főbb adatokat tüntette föl: 1888-ban a kavé ára 50—80—91 fillér között mozgott fontonként; év végével 75 fillérel záródott az árstatisztika. 1890-ben fölemelkedett a kavé ára 91 fillérig, de már 1891-ben leszállt a kavé ára 57½ fillére s csak 1892-ben emelkedett föl ismét 62 fillére, sőt kisebbrmévű árhullámzás mellett elérte a 83 fillért is 1893. év végén. Ez időtől kezdve a kavé ára egész 1896. évig 65—80 fillér között mozgott, de csakhamar nagy rekczió következett a kavépiacra s az 1896. év elején 70 filléren jegyzett kavé év derekán már 46—51 fillér között ingadozott, míg most a kavé ára fontonként csak 27 fillér. Ily körülmények között a nemzetközi piacokon a kavé-fogyasztás mihamarabb emelkedni fog s bizonyosra vehető, hogy a kavé, mint fogyasztási cikk, olyan piacokra is utat tör magának, ahol azt ma még jóformán alig ismerik.

A posta és jövedelme. A kereskedelmi miniszer a mult esztendő állapotokról szóló jelentését egy hatalmas kötetben most adta közre, hogy sáfarkodásáról beszámoljon. Jelentésének egyik érdekes részét a posta képezi s így e sorokban a postáról léssen szó. Első sorban is a minister ama panaszáról emlékeztünk meg, hogy a rendelkezésére bocsátott összeg kicsinysege következtében csakis szűk határok között mozoghatott. Hogy így történt, azt ama szomorú körülmény is bizonyítja, hogy az országban mindössze 41 új postahivatalt állítottak föl, dacára, hogy az új postahivatalok fölállítása iránt támasztott igények növekvő arányban nyilvánultak. Persze hiába, mert postahivatalt csakis azok a községek kaptak, a hol kellő jövedelmet hajt s a hol nem kell ráfizetni, a mi nem valami egészséges dolog, mert a posta nem lehet üzlet és mert annál nem volna szabad a jövedelmezőséget fészempontnak tekinteni. Különbönb némi visszaesés történt, a meny nyiben a nagysurányi postahivatalt postamesteri kezelésbe adták, a mi szintén üzleti szempontból esett meg. Érdekes része a minister jelentésének az, a melyben fölemlíti, hogy Magyar-

országon még négy olyan postahivatal van, a hol a postamesterséget királyi érték czimen vagy a község, vagy pedig egy-egy család bírja. Ez a négy postahivatal Árokszálláson, Hidas-Németiben, Komárnikon és Vledényben van. Ilyen volt a brassói is, de a város az ő jussáról minden kárpótlás nélkül lemondott. A minister könyvéből tudjuk meg azt is, hogy a postánál és táviradnál alkalmazott biciklik beváltak s hogy az express-leveleket és táviratokat ezental igen sok helyen biciklis kihordók fogják kézbesíteni. A mi a levélforgalmat illeti, megjegyezhetjük, hogy minden tekintetben növekedés állt be s hogy az összes levélforgalom meghaladta a 250 milliót. Ausztriából ideérkezett 27 millió levél, Ausztriába pedig elment 22 millió. Külföldről idejuttatott 8 millió, külföldre pedig kiszállítottatott 7 millió levél. Érdekes a kimutatása annak is, hogy Magyarország városai közül melyekbe érkezik a legtöbb levél és hogy egy lakosra hány esik. E tekintetben Budapest, Fiume és Pozsony állanak első sorban, mert itt minden lakosra ötven levélnél több esik. A második sorban Kassa, Temesvár és Zágráb következik, a hol 40—50 levél jut minden lélekre. Azok a városok, a melyek 35—40 levelet juttatnak lakosainak, a következők: Arad, Győr, Kolozsvár, Komárom, Nagyvárad, Pécs, Sopron, Sz.-Fejérvár, Ujvidék, Eszék, Pétervárad és Zeng. A nagy magyar városok között Hódmezővásárhely áll legutolsó helyen, mert egy lélekre ott csak 5—10 levél jut. Mindezek után most már ráterhetünk a posta jövedelmére, együtt érve a postát a táviradval. Hát a mult esztendőben az állam 4 millió 740 ezer forint tiszta haszonhoz jutott, ami azt bizonyítja, hogy a posta és távirad kezelése a jövedelmezőbb üzletek közé tartozik. Legeslegvégül pedig megjegyezhetjük, hogy a budapesti főpostahivatal-épület egy millió 793 ezer forintra becsülik s hogy a posta és táviradintézet ingó és ingatlan vagyonának az értéke a tizenhárom millió forintot meghaladja.

A postatakarékpénztár forgalma. A magyar királyi postatakarékpénztár november hónapi forgalma a következő volt: Betétálladék az október hónap végén a takarékforgalomban 11,945,174 frt, a checkforgalomban 10,229,147 forint; betettek novemberben 890,349 frt, illetve 43,760,251 forintot; visszafizettek 865,033 frt, illetve 44,408,728 frtot; a betétek növekvése vagy csökkenése a takarékforgalomban 25,307 frt, csökkenése a checkforgalomban 648,477 frt; betétálladék november végén 11,970,480, illetve 9,580,670 frt. Az 1897. november hónap végéig kiállított járadék-könyvecskék száma 1631, melyekre összesen 2,101,200 forint névértékű értékpapír van az intézetnél elhelyezve. A betevők részére november végéig vásároltak és számukra megküldöttek 5,100,430 frt névértékű értékpapírt.

Szerkesztői üzenetek.

Köszönetnyilvánítás. Lapunk szerkesztője és kiadója Hasek Adolf köszönetet mond mindazon olvasóknak, kik neje elvesztése fölötti fájdalomában néhány vigasztaló szóval felkeresték.

W. A. Sz.-ben. Nem közzölhető.

K. Br. D. Nem hisszük, hogy eredménye lesz. Forduljon a pénzügyminiszerhez.

B. K. asszony, Bpest. Kérdésére a feleletet megtalálja lapunkban.

Sch. H. Bpest. Nem veszünk részt pletykákban. Lapunk intencziója sokkal komolyabb.

V. V. Bpest. Ezen uraknak nincs szükségük arra, hogy a dohányárusokkal törődjenek. Üzletük jövedelmét természetesen találják.

K. O. Údvozlét. Látogasson szerkesztőségünkbe a délelőtti órákban.

Az ország t. cz. dohánynagyárusaihoz!

Ámbár Magyarország dohánynagyárusainak jelentékeny s igen tekintélyes része a „**Dohányárusok Közlönyé**“-t azon meleg rokonszenvvel fogadja, mely nélkül egy oly szaklap, mint a mienk, nem állhatna fenn, mindamellett nélkülözzük a t. cz. dohánynagyárusok érdeklődését az oly kifejezetten elismert, czélszerű vállalatunk iránt, kik attól részint nyelvi, részint gazdasági tekintetektől távol maradnak. Tapasztalásból tudjuk, hogy más indokok nem forognak fenn arra nézve, hogy a megillető érdeklődés mutatkozzék egy lap iránt, mely minden számában világosan igazolja, hogy azon hivatás jólétét, melynek érdekében sikra száll, szíven hordozza. Mert mivel volna indokolható a részvétlenség oly lap iránt, mely hűen tolmácsolja mindazon kívánságokat, nehezteléseket, panaszokat és sóhajokat, melyek évről-évre százféle variációban merülnek fel és minden haladást megakadályoznak? Mi indokolhatná azt, hogy a dohánynagyárusok egy része még mindig távol tartja magát egy oly mozgalomtól, melynek czélja a testületi szellemet fejleszteni és szilárd alakulást adni egy foglalkozási ágának, mely eddigelé csak szórványosan fejezte ki a javulás utáni törekvését.

Egyáltalában nem szándékunk lapunkat, amely életképességét már bebizonyította, és így a reklámot nélkülözheti, dicsekvő módon ajánlani. De ami bennünket arra készítet, hogy az ország t. cz. dohánynagyárusaihoz forduljunk, nem egyéb, mint az a kérelem, hogy mindenki tehetsége szerint járuljon vállalatunknak minél nagyobb mérvben leendő kiterjesztéséhez, mert a biztos eredmény csak ez esetben fog gyorsan bekövetkezni. Legyen mindenki, aki e lapra még nem fizetett elő és ettől kicsinyes okok által visszatarthatott, azon meggyőződésben, hogy azon néhány fillér, melyet áldoz, oly célra szolgál, mely az ő érdekeit is előmozdítja és az ő kívánságait is illetékes helyen terjesztik elő. Mindenki, aki e lapot megkapja, azt kollegáinak is ajánlja! A dohánynagyárusok helyzete komoly és az ő üzleti tevékenységüknek különös jelentőség mindaddig nem tulajdonítatik, míg ők maguk testületileg nem szervezkednek. Ezen czélt elérni, az együttműködést lehetővé tenni, a közös ügynek egészséges basison alapuló fejlesztését előmozdítani, ez képezi azon programot, melyhez a „**Dohányárusok Közlönye**“ ragaszkodik és melynek pontos keresztvitelére, megvalósítására törekszik.

Kérjük a dohánynagyárus urakat, hogy a közös ügy érdekében élénk agitációt sziveskedjenek kifejteni.

A „DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

szerkesztősége.